

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Štěpánovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **H. A. F.**
státní příslušnost Maroko
t. č. pobytem v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšní Lhoty
Vyšní Lhoty 234, 739 51 Vyšní Lhoty

proti
žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje**
sídlem 30. dubna 1682/24, 702 00 Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 2. 2023, č. j. KRPT-216659-65/ČJ-2022-070022, ve věci prodloužení doby zajištění za účelem správního vyhoštění

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. V předmětné věci je napadáno rozhodnutí žalované o (dalším) prodloužení doby zajištění cizince za účelem jeho správního vyhoštění vydané za aplikace § 124 odst. 3 zákona č.

Shodu s prvopisem potvrzuje

326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o pobytu cizinců“, a to o dobu 60 dnů.

2. Žalovaná napadeným rozhodnutím za aplikace § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců prodloužila dobu zajištění žalobce o dalších 60 dnů, a to na celkových 230 dnů od okamžiku jeho omezení na osobní svobodě.

II. Skutková zjištění vyplývající z obsahu správního spisu

3. Žalobce byl dne 8. 9. 2022 zadržen cizineckou policií ve skupině dalších cizinců v Břeclavi, aniž by disponoval cestovním dokladem či platným povolením k pobytu, proto byl zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., zákona o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
4. U výsledku konaného dne 9. 9. 2022 žalobce mj. uvedl, že z Maroka odcestoval z ekonomických důvodů dne 9. 8. 2022 letecky do Istanbulu; v Maroku není práce, příp. je špatně placená. Doma má nemocnou matku, potřebuje peníze na její léčbu. Z Turecka přešel s dalšími osobami do Bulharska, hranice překročil mimo hraniční přechod, stejně tak hranici se Srbskem. Následně za pomoci převaděče pokračoval do Maďarska a na Slovensko, odkud hodlal pokračovat do Vídně, ale ve vlaku usnul a probudil se až v České republice. Cílem jeho cesty byla Itálie, v České republice zůstat nechce. Cestovní pas ztratil. Žalobce nemá v úmyslu v České republice zůstat, žádat zde o azyl, jeho cílem je Itálie, kde chce žít a pracovat. V České republice žádné závazky, pohledávky, či vazby.
5. Žalovaná rozhodla dne 9. 9. 2022 o zajištění žalobce na 20 dnů za účelem jeho předání podle článku 6 odst. 2 Dohody mezi vládou České republiky a vládou Slovenské republiky, přičemž Ministerstva vnitra Slovenské republiky dne 19. 9. 2022, vyslovilo nesouhlas s jeho převzetím. Téhož dne vydala žalovaná rozhodnutí o zajištění žalobce za účelem jeho správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců na dobu 90 dnů, jež odůvodnila tím, že pobývá na území Evropské unie bez cestovního dokladu a oprávnění k pobytu a existuje nebezpečí, že by se nepodrobil rozhodnutí o správním vyhoštění a dobrovolně území neopustil. Délka zajištění byla stanovena ve vazbě na předpokládanou složitost přípravy správního vyhoštění, přičemž žalovaná poukázala na skutečnost, že žalobce nedisponuje cestovním dokladem, proto je nutné zajistit doklad náhradní.
6. Totožnost žalobce byla v řízení ověřena toliko na základě jeho čestného prohlášení.
7. Ze spisu dále vyplývá, že žalobce nepožádal o mezinárodní ochranu na území členských států Evropské unie.
8. Žalobce byl též poučen o možnosti využít dobrovolného návratu do země původu, již nevyužil.
9. Doba zajištění žalobce byla (poprvé) prodloužena rozhodnutím žalované ze dne 12. 12. 2022, a to o 60 dnů, neboť ke dni vydání napadeného rozhodnutí neexistovala reakce Velvyslanectví Marockého království v České republice (dále jen „velvyslanectví“) týkající

se zjištění totožnosti žalobce a vystavení jeho náhradního cestovního dokladu. Správní vyhoštění tak nebylo možno realizovat z důvodu objektivní překážky. Správní orgán přihlédl k době, která je nutná k zabezpečení přepravních dokladů, obstarání letenky nebo vyjednání přepravy cizince a zajištění policejní eskorty; dále bylo přihlédnuto k potřebě komunikace se státem původu o vzetí zpět cizince do Maroka. Správnímu orgánu bylo z úřední činnosti známo, že se spolupráce s velvyslanectvím znatelně zlepšila, dochází k postupnému ověřování zajištěných osob, a nelze proto předjímat neověření totožnosti cizince.

10. Žaloba žalobce směřující proti v předchozím odstavci citovanému rozhodnutí byla Krajským soudem v Ostravě dne 16. 1. 2023, pod č. j. 20 A 1/2023-52, zamítnuta jako nedůvodná.
11. Ze správního spisu je patrné, že žalovaná činila ve věci ověřování totožnosti žalobce a zajišťování jeho náhradních cestovních dokladů následující kroky:
 - dne 21. 9. 2022 zhotovila dokladové fotografie žalobce;
 - dne 22. 9. 2022 požádala Ředitelství služby cizinecké police, odbor správních činností, oddělení zjišťování totožností, ENO a vyhoštění (dále pro zjednodušení „ŘSCP“) o zjištění totožnosti žalobce a vydání náhradního cestovního dokladu;
 - dokumenty nezbytné k ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu byly dne 13. 10. 2022 zaslány ze strany ŘSCP velvyslanectví;
 - dne 30. 11. 2022 ŘSCP činí ve vztahu k velvyslanectví opětovné dožádání týkající se stavu ověřování totožnosti žalobce;
 - dne 8. 12. 2022 sděluje ŘSCP žalované, že již učinilo všechny potřebné kroky ke zjištění totožnosti žalobce, přičemž v této otázce je ŘSCP plně odkázáno na velvyslanectví, jež jediné je oprávněno ověřit totožnost žalobce a vydat náhradní cestovní doklad. ŘSCP téhož dne podotklo, že k době potřebné pro ověření totožnosti přispívají též informace poskytnuté cizincem správními orgány;
 - dne 16. 1. 2023 se opětovně dotazuje ŘSCP velvyslanectví na stav řízení; dotaz zůstává bez odezvy;
 - dne 7. 2. 2023 sděluje ŘSCP žalované, že již učinilo všechny potřebné kroky ke zjištění totožnosti žalobce. Upozorňuje na skutečnost, že k době potřebné pro ověření totožnosti žalobce přispívají i skutečnosti jím uvedené ohledně své osoby, konkrétně např. v protokolu o výsledku, vyjádření, otisky, pravdivost a kompletnost údajů vyplněných ve formuláři „Fiche se renseignement“. ŘSCP dále poukázalo na zkušenosti s ověřováním totožnosti marockých občanů, přičemž je mu z úřední činnosti známo, že k ověřování totožnosti, následnému vystavení cestovního dokladu a k realizaci samotného vyhoštění dochází (ŘSCP též specifikovalo počet konkrétních případů). ŘSCP uvedlo, že z předchozích zkušeností je patrné, že doba ověření totožnosti činí více než 90 dnů, přičemž vystavení náhradního cestovního dokladu trvá následných 14 dnů. Dále je zapotřebí připravit samotné vyhoštění (doprovod policistů, letenky, povolení k tranzitu atd.), přičemž spolupráce a logistika probíhá na diplomatické úrovni, což může trvat až jeden měsíc. ŘSCP uzavřelo, že doba ověření totožnosti osob uvádějících státní příslušnost Marockého království je ze strany velvyslanectví individuální a nelze stanovit lhůtu pro ověření totožnosti, přičemž však je nutno sdělit, že velvyslanectví spolupracuje, a nelze tak předjímat neověření totožnosti;

12. Ve věci bylo dne 15. 2. 2023 vydáno napadené rozhodnutí. Žalovaná konstatovala, že žalobce vstoupil do České republiky neoprávněně, pobýval zde bez platných cestovních dokladů či povolení. Prodloužení doby zajištění odůvodnila žalovaná mj. odkazem na § 125 odst. 1 psím. c) zákona o pobytu cizinců. Shrnula dosavadní průběh řízení a zajištění žalobce. Usoudila, že v případě žalobce nelze účinně uplatnit opatření za účelem vycestování dle ustanovení § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců; dopady rozhodnutí zohlednila žalovaná i z pohledu kritérií § 174 zákona o pobytu cizinců. Doba zajištění byla u žalobce prodloužena o dalších 60 dnů, neboť ke dni vydání napadeného rozhodnutí nebyla doposud ze strany velvyslanectví ověřena totožnost žalobce a vystaven náhradního cestovního dokladu, byť žalovaná ve spolupráci s ŘSČP danému velvyslanectví poskytla veškerou součinnost. Poukázala na skutečnost, že ověření totožnosti žalobce a vystavení jeho náhradního dokladu přísluší toliko danému velvyslanectví. Správní vyhoštění tak nebylo možno realizovat z důvodu objektivní překážky. Zároveň ovšem poukázala na skutečnost, že z úřední činnosti je známo, že k ověřování totožnosti občanů tvrdících marockou národnost ze strany velvyslanectví dochází, byť s větší časovou prodlevou, každý případ je však individuální s ohledem na obsah informací, které žalobce poskytl ve své interakci s žalovanou, resp. správnímu orgánu. Při stanovení doby, o níž bylo správní vyhoštění prodlouženo, správní orgán přihlédl k době, která je nutná k ověření totožnosti, která je delší než 90 dnů, dále k době 14 dnů potřebné k zabezpečení přepravních dokladů, a dále k cca k měsíční lhůtě potřebné pro realizaci samotného vyhoštění probíhající na diplomatické úrovni (obstarání letenky, vyjednání přepravy cizince, zajištění policejní eskorty, komunikace se státem původu *etc.*) Správní orgán uzavřel, že v posledních měsících se spolupráce s velvyslanectvím znatelně zlepšila, dochází k postupnému ověřování zajištěných osob, a nelze proto předjímat neověření totožnosti cizince. Správní orgán měl za to, že je dán předpoklad realizace výkonu správního vyhoštění, k čemuž je zapotřebí dalších cca 60 dnů. Předchozí lhůta nebyla dostatečná i přes řádné úsilí policie v důsledku zpoždění ze strany třetí země.

III. Žaloba

13. Žalobou je nejprve v obecné rovině prostým poukazem na ustanovení § 2 odst. 2 a 4, § 3, § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), jakož i dále na čl. 8 a 5 Úmluvy o ochraně lidských práv a svobod namítáno pochybení žalované. Žalobce zdůrazňuje mimořádnost institutu zajištění a jeho prodloužení v rámci cizineckého práva.
14. Blíže žalobce namítá neuskutečnitelnost vyhoštění žalobce. Má za to, že žalovaná nepostupuje náležitě a bez zbytečných průtahů tak, aby mohlo být vyhoštění žalobce realizováno, přičemž se domnívá, že neexistuje předpoklad jeho vyhoštění. Je toho názoru, že neschopnost příslušného státu zajistit vydání náhradního cestovního dokladu má relevanci pro hodnocení reálného předpokladu uskutečnitelnosti.
15. Žalobce má dále za to, že doba prodloužení zajištění o dalších 60 dnů je stanovena nepřezkoumatelným způsobem. Upozorňuje na to, že by žalovaná měla klást větší důraz na kvalitu odůvodnění, pokud zcela nestandardně prodloužila dobu zajištění nad 180 dnů. Žalovaná dle názoru žalobce na tento požadavek zcela rezignovala. Žalobce poukazuje na

skutečnost, že již v prvním rozhodnutí o prodloužení doby zajištění ze dne 12. 12. 2022 byla odůvodněna doba prodloužení zajištění velmi stručně a spíše obecně, což konstatoval zdejší soud i v rozsudku ze dne 16. 1. 2023, č. j. 20 A 1/2023-52. Je přesvědčen, že žalovaná toliko přepsala důvody pro zajištění z předchozích rozhodnutí.

16. Žalobce požádal o přiznání odkladného účinku žalobě a navrhl zrušení napadeného rozhodnutí.

IV. Vyjádření žalované

17. Žalovaná ve vyjádření k žalobě ze dne 14. 3. 2023 shrnula dosavadní průběh správního řízení vedených ve věci žalobce. Má za to, že doba, o níž bylo zajištění prodlouženo, odpovídá době potřebné pro ověření totožnosti žalobce, vystavení náhradního cestovního dokladu a samotné realizaci vyhoštění, přičemž vydání napadeného rozhodnutí je odůvodněno zpožděním ze strany velvyslanectví, jemuž žalovaná poskytla veškerou součinnost a s nímž je prostřednictvím ŘSCP v pravidelném kontaktu.
18. Žalovaná navrhla žalobě nepřiznat odkladný účinek a žalobu zamítnout.

V. Posouzení věci krajským soudem

19. O žalobě krajský soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona s. ř. s. a § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců ve věci rozhodl bez jednání, neboť žalobce nařízení jednání nežádal a soud neshledal v posuzované věci nařízení jednání nezbytným. Soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované dle § 75 odst. 1 s. ř. s.
20. Krajský soud dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.
21. Podstatou věci je otázka zákonnosti a přezkoumatelnosti prodloužení doby zajištění žalobce za účelem jeho předání do země původu, a to z pohledu délky doby, o níž bylo zajištění žalobce prodlouženo za aplikace § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců, jakož i z pohledu otázky jeho přezkoumatelnosti co do odůvodnění délky trvání zajištění.
22. Krajský soud předně shrnuje relevantní právní úpravu dopadající na souzenou věc.
23. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřit úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.

24. Podle § 124 odst. 3 citovaného zákona, policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění. Při stanovení doby trvání zajištění je policie povinna zohlednit případy nezletilých cizinců bez doprovodu a rodin či jiných osob s dětmi. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně.
25. Dle § 125 odst. 2 písm. c) je policie oprávněna prodlužovat dobu trvání zajištění podle § 124 až 124b i nad dobu stanovenou v odstavci 1 větě první za podmínky, že vyhoštění cizince je uskutečnitelné v době trvání zajištění, pokud v průběhu získávání nezbytných dokladů pro výkon správního vyhoštění dochází i přes řádné úsilí policie ke zpoždění ze strany třetích zemí.
26. Výše bylo konstatováno, že ve věci prodloužení doby zajištění žalobce zdejší soud již rozhodoval, konkrétně v řízení vedeném pod sp. zn. 20 A 1/2023. Vzhledem k tomu, že mnohé argumenty žalobce zůstávají stejné, soud odkazuje na dané předchozí rozhodnutí ve věci žalobce a současně zčásti opakuje předchozí argumentaci.
27. Soud předně konstatuje, že rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění je rozhodnutí obsahově navazující na rozhodnutí o zajištění. Za nezměněných skutkových okolností jsou důvody pro trvání zajištění zpravidla shodné, jako byly důvody popsané rozhodnutí o zajištění cizince, proto na něj postačí v odůvodnění v podrobnostech odkázat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2014, č. j. 7 Azs 8/2014-20). Z recentní judikatury je možno odkázat na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 7. 6. 2022, sp. zn. 16 A 14/2022, ve spojení s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2022, sp. zn. 7 Azs 176/2022. Obdobně to platí i pro rozhodnutí o opakovaném prodloužení zajištění.
28. Dále zůstává neopominutelným faktem, že proces ztotožnění žalobce, který vedou správní orgány České republiky společně s orgány Marockého království, nebyl stále ukončen, pročez nebyl žalobci dosud vydán žádný doklad ověřující jeho totožnost. Bez existence takového dokladu je z povahy věci vyloučeno, aby došlo k nějaké změně, která by mohla mít vliv na důvody o zajištění žalobce, resp. na rozhodnutí o prodloužení zajištění. Pakliže žalobce nedisponuje potřebným dokladem totožnosti, není z logiky věci s to vyřešit svou pobytovou situaci na území České republiky, resp. z České republiky ani vycestovat.
29. Rovněž nutno podotknout, že ani sám žalobce v průběhu řízení od doby svého zajištění, ani nyní v řízení o žalobě, neuvedl žádné nové skutečnosti, které by měly vliv na posouzení prodloužení zajištění. Skutkové okolnosti případu přitom zůstávají neměnné. Důvody pro trvání zajištění žalobce jsou shodné, jako byly důvody popsané v prvním rozhodnutí o zajištění, následně pak v rozhodnutí o jeho prodloužení, přičemž tyto důvody nadále trvají.
30. K samotnému důvodu pro prodloužení doby zajištění o dalších 60 dnů soud konstatuje takto.

31. Sledovaným cílem zajištění žalobce a navazujících rozhodnutí o prodloužení doby jeho zajištění je především realizace správního vyhoštění na základě rozhodnutí o uložení správního vyhoštění žalobci ze dne 27. 9. 2022, č. j. KRPT-216659-47/ČJ-2022-070022. Stále též existují důvody, pro něž je na místě se domnívat, že by propuštěním žalobce ze zajištění došlo ke zmaření výkonu rozhodnutí o jeho správním vyhoštění, proto neshledává soud na postupu žalované, jímž prodloužila dobu jeho zajištění, nic nezvyklého. Důvody, na základě nichž se lze důvodně domnívat, že v případě upuštění od zajištění žalobce by došlo ke zmaření výkonu správního vyhoštění (deklarovaný cíl cesty Itálie, absence jakýchkoliv vazeb na území České republiky, nedostatek finančních prostředků) zůstávají aktuálními.
32. Soud se dále zaměřil na konkrétní postup žalované v případě žalobce. Z jednání žalované, jak je blíže popsáno v bodu 12 tohoto rozhodnutí, je patrné, že v řízení postupuje s náležitou pečlivostí, aktivně i svědomitě a zajištění směřuje k jeho předpokládanému cíli, tj. výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění, který soud nadále shledává možným.
33. V této souvislosti soud odkazuje na § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, z něhož je patrné, že žalovaný může prodloužit zajištění žalobce až na dobu 180 dnů. Paralelně s tím, ale soud odkazuje i na znění § 125 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, které umožňuje výše uvedenou maximálně přípustnou hranici doby zajištění dále překročit, jak to předjímá písm. c) dotčeného ustanovení. Ze správního spisu vyplývá, že ze strany policie bylo vynaloženo řádné úsilí a byly učiněny relevantní kroky k získání cestovních dokladů žalobce a ověření jeho totožnosti. Je rovněž evidentní, že k prodlení dochází na straně správních orgánů Marockého království.
34. Zde soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2016, č. j. 3 Azs 283/2015-62, v němž kasací soud vyslovil, že „sama žalovaná nebyla při realizaci stěžovatelova správního vyhoštění pasivní a že zdržení při jeho realizaci bylo způsobeno výlučně pasivitou orgánů jeho země původu v kombinaci s tím, že sám stěžovatel cestoval bez cestovních dokladů. Tyto dvě skutečnosti ovšem nelze klást k tíži žalované a v dané situaci nezakládaly nezákonnost jejího rozhodnutí o prodloužení doby zajištění“.
35. Ze správního spisu přitom nejsou patrné žádné skutečnosti, z nichž by bylo možno usuzovat, že by výkon správního vyhoštění nebyl reálným s přihlédnutím k dalším možnostem prodloužení zajištění a k tvrzení žalované ohledně praktické a reálné zkušenosti s postupem velvyslanectví, jak jsou popsány v bodu 12 a 13 tohoto rozhodnutí, včetně početního odkazu na úspěšnost vyhoštění v obdobných věcech. Ze správního spisu je jednoznačně patrné, že žalované nelze vytknout absenci řádného úsilí při zajišťování samotného vyhoštění žalobce - pořizuje dokladové fotografie a věc bez zbytečného odkladu předává ŘSCP příslušné dokumenty k zabezpečení cestovních a přepravních dokladů vyhošťovaného cizince; ŘSCP odesílá žádost velvyslanectví dne 13. 10. 2022, stav věci je následně ověřován a urgován (30. 11. 2023, 16. 1. 2023). Ze všech sdělení ŘSCP je patrné, že vyhoštění žalobce se nejeví nereálným. Samotná uskutečnitelnost vyhoštění je rovněž ve správním spise dokládána a vychází z předchozích zkušeností správních orgánů jednajících s Velvyslanectvím Marockého království.

36. V této souvislosti usuzuje krajský soud, že žalovaná dostatečně uvážila o primárním předpokladu prodloužení zajištění, jímž je skutečnost, že vyhoštění bude alespoň potenciálně možné (srov. obdobně usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS). Žalovaná vzala v potaz všechny skutečnosti, které vyšly najevo v průběhu jeho činnosti směřující k vyhoštění cizince a které by mohly zakládat důvodnou obavu, že účelu zajištění nebude možné dosáhnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 4. 2013, č. j. 7 As 139/2012-59). V souzené věci nejde o neúčelné prodlužování doby zajištění cizince, které by snad svou liknavostí zapříčinil správní orgán. Již výše bylo zdůrazněno, že žalovaná nemůže přistoupit k výkonu rozhodnutí, aniž by byla totožnost žalobce ověřena ze strany „jeho“ velvyslanectví a byl mu vystaven náhradní cestovní doklad, přičemž v obdobných věcech velvyslanectví, byť s časovou prodlevou, takto postupovalo, což svědčí pro potenciální uskutečnitelnost vyhoštění.
37. Krajský soud souhlasí s žalobcem potud, pokud uvádí, že prodloužení doby trvání zajištění cizince nad dobu stanovenou v § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců představuje zcela mimořádné opatření, jež lze aplikovat pouze v zákonem stanovených případech. Platí ovšem též, že chybějící cestovní doklad cizince není důvodem znemožňujícím vycestování, ani pokud je jeho obstarání časově i věcně složité. Uvedená okolnost pouze obvykle prodlužuje nutnou dobu zajištění za účelem správního vyhoštění a správní orgány nemohou rychlost vyřizování požadavku na vydání náhradního cestovního dokladu nikterak ovlivnit (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2016 č. j. 8 Azs 156/2015-44 nebo ze dne 12. 3. 2020 č. j. 10 Azs 29/2020-28). K výše uvedenému je na místě opětovně zdůraznit, že ke komplikacím s realizací správního vyhoštění přispělo především jednání žalobce a okolnosti jeho přicestování na území České republiky. Objektivizované prodlevy na straně velvyslanectví potom nelze nikterak přičítat k tíži žalované, přičemž tyto okolnosti jsou způsobilé odůvodnit prodloužení doby zajištění žalobce, a to i ve smyslu § 125 odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců.
38. Co se pak týče samotné délky prodloužení zajištění a namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí v tomto ohledu, krajský soud považuje za nezbytné připomenout, že délka doby zajištění je v § 125 zákona o pobytu cizinců stanovena relativně určitě, neboť je stanovena pouze maximální délka této doby (90, 180 nebo 365 dnů dle režimu zajištění). Její prodloužení nad stanovenou délku pak předpokládá § 125 odst. 2 výjimečné případy, v nichž je policie oprávněna prodlužovat dobu zajištění i nad dobu stanovenou v odstavci 1.
39. Určení konkrétní doby v každém jednotlivém případě je pak věcí správního uvážení. V přezkumu aplikace správního uvážení správním orgánem je přitom soud limitován. Může totiž přezkoumávat zejména zneužití správního uvážení a překročení jeho mezí (srov. § 78 odst. 1 s. ř. s.) a dále to, „zda řízení předcházející vydání napadenému rozhodnutí proběhlo v souladu se zákonem, tj. zda v něm byla respektována všechna procesní práva žalobce“ (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-42, publ. pod č. 950/2006 Sb. NSS). Jinými slovy může soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu přezkoumávat pouze to, zda správní orgán nevybočil z mezí pro správní uvážení stanovených. Nejvyšší správní soud k tomu v citovaném rozhodnutí uvedl, že „správní uvážení je v prvé řadě vždy limitováno principy

vyplývajícími z ústavního pořádku České republiky; z nich lze vyvodit, že i tam, kde vydání rozhodnutí závisí toliko na uvážení správního orgánu, je tento orgán omezen zákazem libovůle, příkazem rozhodovat v obdobných věcech obdobně a ve stejných věcech stejně (...), tj. principem rovnosti, zákazem diskriminace, příkazem zachovávat lidskou důstojnost, jakož i povinností výslovně uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil, jaké důkazní prostředky si opatřil, jaké důkazy provedl a jak je hodnotil, a k jakým skutkovým a právním závěrům dospěl.“ Jen z těchto hledisek tak může soud stanovení doby zajištění přezkoumat, přičemž v případě přezkumu stanovení doby zajištění patří k těmto kritériím rovněž přiměřenost délky zajištění.

40. V souzené věci je stanovení doby prodloužení zajištění odůvodněno především existencí již výše zmiňované objektivní překážky na straně velvyslanectví země původu žalobce. Je též nutno opětovně připomenout, že ověření totožnosti a zajištění náhradního dokladu je primární, bez těchto dokladů si totiž nelze samotnou realizaci vyhoštění ani představit. Odůvodnění rozhodnutí o prodloužení zajištění obsahuje dle názoru krajského soudu především úvahu, jaké kroky směřující k vyhoštění správní orgán dosud učinil a z jakého důvodu nebylo dosud možné vyhoštění realizovat. Navazuje pak kvalifikovaný odhad časové náročnosti dalších kroků podložený zkušeností nabytých žalovanou, resp. ŘSCP na základě jejich předchozí úřední činnosti v obdobných případech. Žalovaná rovněž zdůraznila, že doba prodloužení je dána složitostí věci spočívající jednak v již rozebíraném prvotním kroku ověřování totožnosti a vystavení náhradních cestovních dokladů, jednak v kroku navazujícím, tj. v samotné přípravě cesty s tím, že žalovaná je povinna zajistit náležitosti, které jsou nezbytné k realizaci vyhoštění cizince, tak aby bylo v době trvání zajištění uskutečnitelné. Při rozhodování o prodloužení doby zajištění jsou správní orgány povinny „důkladně a svědomitě posuzovat skutečnosti, které by prodloužení zajištění odůvodňovaly (...). Uvedené skutečnosti musí být přesvědčivým a nezpochybnitelným způsobem doloženy ve spisovém materiálu“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 11. 2011, č. j. 1 As 119/2011-39), což je i případ souzené věci.
41. V souladu s ustálenou judikaturou žalovaná též zdůvodnila prodloužení zajištění nezměněnými skutkovými okolnostmi od doby vydání prvního rozhodnutí o zajištění stěžovatele (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 1 As 90/2011-124). Rovněž uvedla, proč dosud vyhoštění nebylo možné realizovat. Své přesvědčení o tom, že vyhoštění je v době, o kterou se zajištění prodlužuje, alespoň potenciálně možné, podložila mj. skutečností, že velvyslanectví spolupracuje s tuzemskými orgány, činí kroky ke zjišťování totožnosti osob, přičemž na základě dosavadních skutečností je důvodné v dané době předpokládat realizaci vyhoštění (srov. např. rozsudky NSS ze dne 5. 4. 2013, č. j. 7 As 139/2012-59, a ze dne 20. 3. 2014, č. j. 7 Azs 8/2014-20). Krajský soud uzavírá, že by si dokázal představit i konkrétnější odůvodnění stanovení doby prodloužení nad lhůtu 180 dnů, rozhodnutí žalované z výše popsaných důvodů nepřezkoumatelným neshledal.
42. Zbývá doplnit, že Krajský soud souhlasí s žalobcem potud, pokud tvrdí, že zajištění cizince představuje zásadní omezení jeho osobní svobody, tedy jednoho z nejvýznamnějších základních práv jednotlivce. Proto je přípustné jen za podmínek definovaných nejen zákonem o pobytu cizinců a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES o

společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (tzv. „návratová směrnice“), ale především ústavním pořádkem České republiky (čl. 8 Listiny, čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, čl. 9 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech).

43. Pokud žalobce obecně zmiňuje bez bližší argumentace porušením mezinárodních závazků České republiky napadeným rozhodnutím, dané rozhodnutí v jejich světle ob stojí. Podle čl. 5 odst. 1 písm. f) Evropské úmluvy o lidských právech lze omezit svobodu osoby, proti níž se vede řízení za účelem jejího vyhoštění. Řízení o vyhoštění musí skutečně probíhat a být vedeno s náležitou pečlivostí, kdy jsou orgány povinny posuzovat, zda existuje reálná možnost výkonu vyhoštění (např. rozsudky ESLP ze dne 8. 10. 2009, Mikolenko proti Estonsku, č. 10664/05, a ze dne 25. 6. 2019, Al Husin proti Bosně a Hercegovině č. 2, č. 10112/16). Krajský soud s ohledem na argumentaci žalované, neshledal rozpor s uvedenými požadavky.
44. Je-li pak žalobcem bez bližší konkretizace namítáno porušení práva na soukromý a rodinný život žalobce, krajský soud, též způsobem, jak byl předurčen obecností žalobní námitky (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004-54; ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78; či ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012-42), uvádí, že neshledal zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. Žalovaná se přiměřeností dopadů napadeného rozhodnutí do právní sféry žalobce zaobírala, přičemž žalobce je zdravou dospělou osobou, není ženatý a nemá děti, z údajů jím poskytnutých nevyplývá, že má úmysl se navrátit do země původu. V České republice nemá žádných rodinných či osobních vazeb, přičemž v rámci Evropské unie nedisponuje žádným pobytoým oprávněním.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

45. Ze všech shora uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou v souladu s § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
46. S ohledem na meritorní rozhodnutí o žalobě v zákonné lhůtě, která je kratší, než lhůta zákonem stanovená pro rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, krajský soud samostatně nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku.
47. Podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. nepřiznal soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalované žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 20. března 2023

JUDr. Kateřina Štěpánová, Ph.D.
samosoudkyně